

Vi her i Landet kan kun aftage en Brøkdel af vore skandinaviske Brødrelandes Eksport, og vore Eksportvarer finder ikke større Afsætning hos dem, da de er nærved at være selvforsynende med Landbrugsprodukter. Sverrig og Finland giver os jo endog nogen Konkurrence i Eksport af animalske Levnedsmidler. Alle behøver vi Tilførsel udefra af Brødkorn.

Af stor Betydning for vore skovklædte Brødrelande er den seneste Udvikling i Tekstilindustrien, der har givet Cellulose, udvundet af Grantræets Ved, en betydningsfuld Stilling som Raastof til de nye Spindematerialer — Kunstsilke, Stabelfaser m. v. Sverrig og Finland er derfor mere interesseret i at være Granlande end Grannländer. Der er Teknikere, der allerede ser Bomuldsplanten udkonkurreret af Grantræet. — Et morsomt Eksempel paa international Arbejdsdeling af en ganske særegen Karakter har man i Norges Hvalfangst i Antartica. En stor Flaade af Kogerier og smaa Fangstbaade er indregistreret i Sandefjord og Tønsberg, men Skibene kan ofte være borte i Aarevis, og Olien ser Norge endnu mindre til, da den eksporteres fra Fangstfelterne og iøvrigt slet ikke indgaar i den norske Handelsstatistik.

Bogen giver en fortrinlig lille økonomisk Geografi over de 3 skandinaviske Lande. Befolkningens Placering, de naturlige Ressourcers Udstrækning, Klima og naturlige Samfærdselsforhold; hele det naturgivne Grundlag for Produktionslivet fremtræder klart gennem denne Skildring.

Aage Fjellerup.

AGRICULTURAL ORGANIZATION IN NEW ZEALAND. A Survey of Land Utilization, Farm Organization, Finance and Marketing. Melbourne 1936. Melbourne University Press, 818 S., 21/.—

Under »The Institute of Pacific Relations«, en Institution, der beskæftiger sig med politiske og økonomiske Stillehavsproblemer, virker en »Research Committee«, der har planlagt en Række omfattende Undersøgellesarbejder, af hvilke ovennævnte Værk er et enkelt omfattende Resultat. Bogen, der nærmest har Haandbogskarakter, er udarbejdet i Aarene 1931—1935 af ca. 30 new zealandske Ekspertter i Landøkonomi under Redaktion af Professor i Nationaløkonomi ved Auckland University, H. Belshaw. Den behandler den økonomiske Udnyttelse af New Zealands Jord i videste Forstand, d. v. s. baade Agerbrug, Skovbrug og til Dels Havebrug. Da de sidste to Erhverv imidlertid spiller en aldeles underordnet Rolle i New Zealand, sammenlignet med Landbruget, er det i overvejende Grad dette sidste Erhvervs Forhold, der udgør Bogens Emne. Til Gengæld er alle Sider, ogsaa de mere perifere, af New Zealands Landøkonomi taget op til meget grundig Behandling. Det er dog det new zealandske Landbrugs rent økonomiske Problemer, som optager langt den største Plads i Fremstillingen.

Ved sin Form, 36 Monografier over Landbrugets forskellige Grene, hver især skrevet af en særlig Ekspert, minder Bogen om de to parallelle danske Værker: Rudolf Schou, »Om Landbruget i Danmark«, udarbejdet i Anledning af Verdensudstillingen i Paris i Aaret 1900, og denne Bogs Afløser, det i 1935 i Anledning af Verdensudstillingen i Brüssel af Landbrugsraadet paa 4 Sprog udgivne Værk, »Danmark-Landbruget«. »Agricultural Organization in New Zealand« taaler meget vel Sammenligning med disse to Paralleller. Værket udmærker sig ved sin Fuldstændighed og sin logiske, klare Komposition. Trods de mange Forfattere er Stilen Bogen igennem

Vi her i Landet kan kun aftage en Brøkdel af vore skandinaviske Brødrelandes Eksport, og vore Eksportvarer finder ikke større Afsætning hos dem, da de er nærved at være selvforsynende med Landbrugsprodukter. Sverrig og Finland giver os jo endog nogen Konkurrence i Eksport af animalske Levnedsmidler. Alle behøver vi Tilførsel udefra af Brødkorn.

Af stor Betydning for vore skovklædte Brødrelande er den seneste Udvikling i Tekstilindustrien, der har givet Cellulose, udvundet af Grantræets Ved, en betydningsfuld Stilling som Raastof til de nye Spindematerialer — Kunstsilke, Stabelfaser m. v. Sverrig og Finland er derfor mere interesseret i at være Granlande end Grannländer. Der er Teknikere, der allerede ser Bomuldsplanten udkonkurreret af Grantræet. — Et morsomt Eksempel paa international Arbejdsdeling af en ganske særegen Karakter har man i Norges Hvalfangst i Antartica. En stor Flaade af Kogerier og smaa Fangstbaade er indregistreret i Sandefjord og Tønsberg, men Skibene kan ofte være borte i Aarevis, og Olien ser Norge endnu mindre til, da den eksporteres fra Fangstfelterne og iøvrigt slet ikke indgaar i den norske Handelsstatistik.

Bogen giver en fortrinlig lille økonomisk Geografi over de 3 skandinaviske Lande. Befolkningens Placering, de naturlige Ressourcers Udstrækning, Klima og naturlige Samfærdselsforhold; hele det naturgivne Grundlag for Produktionslivet fremtræder klart gennem denne Skildring.

Aage Fjellerup.

AGRICULTURAL ORGANIZATION IN NEW ZEALAND. A Survey of Land Utilization, Farm Organization, Finance and Marketing. Melbourne 1936. Melbourne University Press, 818 S., 21/.—

Under »The Institute of Pacific Relations«, en Institution, der beskæftiger sig med politiske og økonomiske Stillehavsproblemer, virker en »Research Committee«, der har planlagt en Række omfattende Undersøgelserarbejder, af hvilke ovennævnte Værk er et enkelt omfattende Resultat. Bogen, der nærmest har Haandbogskarakter, er udarbejdet i Aarene 1931—1935 af ca. 30 new zealandske Ekspertter i Landøkonomi under Redaktion af Professor i Nationaløkonomi ved Auckland University, H. Belshaw. Den behandler den økonomiske Udnyttelse af New Zealands Jord i videste Forstand, d. v. s. baade Agerbrug, Skovbrug og til Dels Havebrug. Da de sidste to Erhverv imidlertid spiller en aldeles underordnet Rolle i New Zealand, sammenlignet med Landbruget, er det i overvejende Grad dette sidste Erhvervs Forhold, der udgør Bogens Emne. Til Gengæld er alle Sider, ogsaa de mere perifere, af New Zealands Landøkonomi taget op til meget grundig Behandling. Det er dog det new zealandske Landbrugs rent økonomiske Problemer, som optager langt den største Plads i Fremstillingen.

Ved sin Form, 36 Monografier over Landbrugets forskellige Grene, hver især skrevet af en særlig Ekspert, minder Bogen om de to parallelle danske Værker: Rudolf Schou, »Om Landbruget i Danmark«, udarbejdet i Anledning af Verdensudstillingen i Paris i Aaret 1900, og denne Bogs Afløser, det i 1935 i Anledning af Verdensudstillingen i Brüssel af Landbrugsraadet paa 4 Sprog udgivne Værk, »Danmark-Landbruget«. »Agricultural Organization in New Zealand« taaler meget vel Sammenligning med disse to Paralleller. Værket udmærker sig ved sin Fuldstændighed og sin logiske, klare Komposition. Trods de mange Forfattere er Stilen Bogen igennem

forbavsende ensartet; den er undertiden lidt tør, men altid enkel og præcis, og Fremstillingen er overalt saglig og omhyggelig. En vis ret hyppig »Overlapping« af Afsnittene har ikke kunnet undgaas; men det føles intetsteds som en alvorlig Ulempe. Det er det new zealandske Landbrugs aktuelle Tilstand og Problemer, der overalt diskuteres, almindeligvis paa Baggrund af et hastigt, men tilstrækkeligt Rids af den historiske Udvikling, der jo for næsten alle Emners Vedkommende kun har været ganske kortvarig i dette unge Land.

I en Tid, hvor Landbruget herhjemme kæmper haardt for sin Eksistens og har al Grund til at se Fremtiden i Møde med bange Anelser som Følge af Uvished om Mulighederne for fortsat Afsætning af sin vældige Eksportproduktion, er det naturligt af den allerstørste Interesse at stifte Bekendtskab med en omfattende og indgaaende Skildring af Landbrugets Kaar, Udviklingsmuligheder og sandsynlige Fremtidspolitik i et Land, der ikke blot i overskuelig Fremtid vil forblive dansk Landbrugs farligste Konkurrent paa dets vigtigste fremmede Afsætningsmarked, men som tillige, bortset fra Forskellen i »Alder« og geografisk Beliggenhed, i økonomisk Struktur og Karakter ligner Danmark mere end noget andet Land paa Jorden, Holland ene undtaget. Bogen har da ogsaa en Række Sammenligninger med danske Forhold. Som særlig værdifulde Afsnit for danske Læsere maa nævnes Kapitlerne XXI, XXII og XXX, i hvilke Fremstilling og Afsætning af Mejeribrugets og Svineavlens Produkter diskuteres. Speciel Opmærksomhed fortjener desuden Kap. XXVIII: »General Survey of Markets and Price Movements« af D. O. Williams. Paa en kort, men klart opridset historisk Baggrund gives der her en Analyse af det almindelige Grundlag for de new zealandske Landbrugsprodukters Afsætnings-, Pris- og Markedsforhold, der er lige mønsterværdig ved den Ubesværethed, med hvilken alle den forhaandenværende Tilstands herhenhørende Elementer forenes til et klart og overskueligt Helhedsbillede, som ved den Lethed og Fuldstændighed, hvormed samtlige Perspektiver for den nærmeste Fremtids Udvikling opsøges og vurderes. Fremhæves maa endvidere Skildringen i Kap. XXXV af Udviklingen i Statens meget indgribende og stadigt voksende Regulering af det new zealandske Landbrugs Økonomi, særlig gennem de saakaldte »Control Board«s Indseende med Fremstilling og Afsætning af de forskellige Landbrugsprodukter. Stemningen hos Forfatteren saavel som i new zealandske Landbrugskredse tyder nærmest paa, at man efter en oprindelig dyb Uvilje, ikke blot efterhaanden har forsonet sig med disse Foranstaltninger, men er naaet til at anse dem for nødvendige for Fremtidens Udvikling og at kræve dem udbygget og udvidet. Endelig gives der i Værkets sidste Kapitel efter en Oversigt over den økonomiske Verdensdepressions Virkninger for New Zealands Landbrug og de trufne Foranstaltninger til deres Afværgelse, et afsluttende Vue over det new zealandske Landbrugs sandsynlige Kurs og Kaar længere ud i Fremtiden. Ligesom Danmark lider New Zealand af en for stærk Specialisering af Landbrugsproduktionen paa et for ringe Antal Produkter og af for faa fremmede Markeder, ja New Zealand har i Virkeligheden kun et eneste saadant Marked, nemlig England. Af de deraf flydende Krav: Et større Antal Produkter og flere Markeder, lægges Hovedvægten paa det sidste. Ligesom Danmark trues ogsaa New Zealand i sit vigtigste Afsætningsmarked, England, af Kvota

eller Told. Af flere nærliggende Grunde foretrækker det unge, endnu langt fra fuldt udviklede New Zealand uden Betænkning det sidste: et Fingerpeg om, at Danmark næppe skal haabe paa en Begrænsning af den new zealandske Landbrugseksports Omfang i overskuelig Fremtid.

Den Skildring af det new zealandske Landbrugs Karakter, som er givet i »Agricultural Organization in New Zealand«, viser en stærk og stigende indbyrdes Afhængighed mellem dette Erhvervs Hovedgrene, især hvad Smør- og Svineproduktionen angaar, en Udvikling, der nøje minder om Forholdene i Danmark. Et nøje Studium af dette Værk vil sikkert overbevise enhver om, at en Undersøgelse af Udsigterne for Smørproduktionens Rentabilitet i New Zealand ikke kan begrænse sig til New Zealands Smørproduktion i snævrere Forstand, ja ikke engang til det hele new zealandske Mejeribrug, men maa forme sig som en Undersøgelse af Betingelserne for det samlede Landbrugs Trivsel paa New Zealand i Almindelighed. Et grundigt Studium af »Agricultural Organization in New Zealand« vil være en passende Indledning til en saadan Undersøgelse.

Benyttelsen af det omfangsrige Værk er lettet ved en fyldig og praktisk Indholdsfortegnelse med en detailleret »Annotation«, der for hvert Afsnits Vedkommende er gentaget i Teksten som Indledning til de enkelte Kapitler.

M. Gormsen.

DANSK SALTVANDSFISKERI ved *F. V. Mortensen* og *A. C. Strubberg*. Kbhvn. 1935. 212 S.

I Aaret 1890 udgav Kommandør C. F. Drechsel en Oversigt over Saltvandsfiskeriet, og som Afløser af denne for Datiden fortrinlige Haandbog foreligger nu ovennævnte Standardværk med forhenværende Fiskeridirektør F. V. Mortensen og Fuldmægtig Strubberg i Fiskeridirektoratet som Udgivere. »Dansk Saltvandsfiskeri« er en delvis omarbejdet og udvidet Udgave af Bogen »Die dänische Seefischerei«, som Forfatterne i Marts 1931 efter Anmodning udarbejdede til Samleværket »Handbuch der Seefischerei Nordeuropas«. (Schweizerbart, Stuttgart).

Ved Udarbejdelsen af »Dansk Saltvandsfiskeri« har de Oplysninger, der er tilvejebragt gennem Fiskerikontrollens Personale om Fiskeriets Former og Redskaber i de danske Farvande, været af stor Betydning. Endvidere har Udgiverne formaaet en Del kendte Videnskabsmænd og Fagfolk til hver paa sit særlige Omraade at yde Bidrag til Værket. Saaledes skyldes Skildringen af vore Farvandes biologiske Forhold og Redegørelserne for Nyttfiskens Livshistorie Direktøren for Biologisk Station, Dr. phil. H. Blegvad; Farvandenes Plankton er behandlet af Prof., Dr. phil. O. Paulsen, Afsnittet Fiskeindustri af Ingeniør van Deurs, Grønlands Fiskeriforhold af mag. sc. Poul Hansen, medens Oplysningerne om Færøerne er indhentet gennem Færø Amt og ved Lederen af de atlantiske Fiskeriundersøgelser, Dr. phil. Å. V. Tåning.

Selv om man som Dreng har drevet Fiskeri i Moser, langs Aaløb og fra Kyst, og selv om man dengang lyttede til erfarne Fiskeres »Latin«, saa er der dog herfra og til at forstaa et videnskabeligt Standardværk om Fiskeriet et stort Spring. Den i nærværende Værk givne Fremstilling er imidlertid saa klar og Billedstoffet saa illustrerende, at ogsaa Lægfolk vil faa et udmærket Udbytte af Læsningen.